

[Gertrud Stjernholm Nielsen]

nelsessøgende nået op over dette beløb, og så har loven fra 1975 som sagt endda ikke vist sin fulde gennemslagskraft.

Gennem lovforslaget vil mange få månedlige afdrag på mere end 25 pct. af deres kommende bruttoindtægt.

Lige før andenbehandlingen fik jeg oplyst, at Statens Uddannelsesstøtte er i gang med en undersøgelse, der beskæftiger sig med den øgede gældsforpligtelse for staten i forbindelse med udvidelsen af tilbagebetalingsperioden, og som også tager fat på misligholdelsesfrekvensen.

Undervisningsministeren bekræftede i et samråd, at en sådan undersøgelse er på vej; man er ved at lægge sidste hånd på den, og den er færdig om 3 uger. Det er samtidig med, at tinget tager på sommerferie.

Det oplyses i øvrigt, at det ser ud til, at den bekræfter de værste forudannelser om stigninger i statens kreditgivning og i misligholdelserne.

Kommunisterne har selv fremsat et lovforslag, der på afgørende områder indeholder en løsning på urimelighederne. SV-regeringens medlemmer har dog ikke ønsket dette forslag til viderebehandling i salen.

Da det af undervisningsministeren fremsatte forslag end ikke tager et begyndende initiativ til afløsning af ordningen med de statsgaranterede lån, og da de fleste må erkende, hvor urimeligt det er, at banker og sparekasser skal hente millionprofitter hjem på, at unge skal leve, mens de uddanner sig, har vi til tredjebehandlingen stillet ændringsforslag om, at de statsgaranterede lån fremover afløses af statslån, der er rentefrie i uddannelsesstiden. De vil samtidig være en imødekommelse over for de talrige unge, der på grund af forældreindtægtsafhængigheden vil være afskåret fra at få andel i stipendierne.

Vi har i Danmark et udmærket princip om, at i hvert fald den undervisning, man modtager i sin uddannelsesstid, skal være gratis. Udgiften til bøger og andet materiale er det dog i mange uddannelser overladt til de uddannelsessøgende selv at klare. Langt de fleste finder det rigtigt, at det er det offentliges opgave at sørge for, at så mange som muligt sikres en uddannelse, så samfundet kan videreudvikles og ingen opgaver behøver at stå uløste hen.

Hele dette uddannelsesapparat betales af dem, der betaler skat. Det er forkasteligt, at

unge, der i kraft af, at de skal eksistere, mens de uddanner sig, via staten er med til at garantere milliardindtægter for pengeinstitutterne, der er uddannelsen i øvrigt aldeles uvedkommende.

Den 8. maj 1979 vil, hvis lovforslaget vedtages uændret, vise sig at blive en glædens dag for kapitalmonopolet i dette land. Det går endnu lysere tider i møde. Der er al mulig grund til, at de uddannelsessøgende er harmfulde, og at de giver udtryk for det. Hvis ikke flertallet i dette ting nu i sidste øjeblik besinder sig og indser, hvad det er, de er ved at gennemføre, vil dagen i dag for de uddannelsessøgende betyde fortsættelsen af et sort kapitel i dansk uddannelsespolitik historie.

Formanden:

Der blev for et øjeblik siden af fru Gerda Møller rejst tvivl om, hvorvidt ændringsforslagene var omdelt rettidigt. Vi har nu undersøgt dette spørgsmål, og jeg kan oplyse, at ændringsforslagene på blad nr. 655 er omdelt i fredags kl. 10, på blad nr. 650 omdelt i fredags kl. 10 og på blad nr. 643 omdelt i fredags kl. 13.10.

Jeg kan endvidere gøre opmærksom på, at ændringsforslagene som bekendt opføres på dagsordenen, der har ligget på medlemmernes pladser fra morgenstunden, så ordførere og andre kunne være orienteret.

Jeg siger kun dette, for at man ikke skal kunne få det indtryk i offentligheden, at vi stemmer om noget, vi ikke ved hvad er.

Ole Vig Jensen (RV):

Det radikale venstre har stillet to ændringsforslag. For det første et forslag, som går ud på at fremrykke ikrafttrædelsestidspunktet fra 1. august 1980 til 1. august 1979. Det er en yderligere fremrykning på et halvt år i forhold til, hvad ministeren overvejede under andenbehandlingen, hvor vi sagde, det ville være rimeligt at lade loven træde i kraft pr. 1. januar 1980.

Ministeren svarede ved den lejlighed, at det var vanskeligt at administrere en igangsætning midt i en uddannelsesperiode, og det tog vi til efterretning i det radikale venstre, men fandt altså anledning til at fremrykke tidspunktet til 1. august 1979, helt i overens-